

DET KONGELIGE
LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENT

Prop. 64 L

(2025–2026)

Proposisjon til Stortinget (forslag til lovvedtak)

Endringer i viltressursloven
(endring av krav om merking av feller
og bruk av drone ved ettersøk av
storvilt med jakttid)

Innhold

1	Hovedinnholdet i proposisjonen	5	5.2	Forslaget i høringsnotatet	14
			5.3	Høringsinstansenes syn	14
			5.4	Departementets vurderinger	16
2	Bakgrunnen for lovforslaget	6	6	Jakttid for elg	18
3	Høringen	7	7	Økonomiske og administrative konsekvenser	19
4	Krav til merking av feller	9	8	Merknader til lovforslaget	20
4.1	Gjeldende rett	9			
4.2	Forslaget i høringsnotatet	9			
4.3	Høringsinstansenes syn	9			
4.4	Departementets vurderinger	10			
5	Bruk av drone ved ettersøk	12		Forslag til lov om endringer i viltressursloven (endring av krav om merking av feller og bruk av drone ved ettersøk av storvilt med jakttid)	22
5.1	Gjeldende rett	12			

DET KONGELIGE
LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENT

Prop. 64 L

(2025–2026)

Proposisjon til Stortinget (forslag til lovvedtak)

Endringer i viltressursloven (endring av krav om merking av feller og bruk av drone ved ettersøk av storvilt med jakttid)

*Tilråding fra Landbruks- og matdepartementet 27. mars 2026,
godkjent i statsråd samme dag.
(Regjeringen Støre)*

1 Hovedinnholdet i proposisjonen

Landbruks- og matdepartementet legger med dette frem forslag til enkelte endringer i lov 20. juni 2025 nr. 102 om jakt, fangst og felling av vilt mv. (viltressursloven).

Viltressursloven ble vedtatt av Stortinget 2. juni 2025. Loven skal erstatte lov 29. mai 1981 nr. 38 om jakt og fangst av vilt (viltloven). Av kongelig resolusjon 20. juni 2025 følger det at viltressursloven skal tre i kraft 1. juli 2026.

Forslagene i denne proposisjonen er et resultat av Landbruks- og matdepartementet og Klima- og miljødepartementet sin oppfølging av anmod-

ningsvedtak fra Stortinget i forbindelse med Stortingets behandling av viltressursloven våren 2025.

I viltressursloven § 25 andre ledd foreslås det å endre krav til merking av feller fra navn og telefonnummer til jegernummer. I viltressursloven § 29 foreslås det et nytt andre ledd som åpner for bruk av drone ved ettersøk etter viltressursloven § 22 av storvilt med jakttid.

Det legges opp til at de foreslåtte lovendringene kan vedtas av Stortinget våren 2026, slik at endringene kan tre i kraft før ikrafttreddelsen av viltressursloven.

2 Bakgrunnen for lovforslaget

I forbindelse med Stortingets behandling av viltressursloven, ble regjeringens lovforslag vedtatt, men Stortinget vedtok samtidig totalt fire anmodningsvedtak.

Anmodningsvedtak nr. 747 (13. mai 2025) følger av næringskomiteens innstilling, Innst. 301 L (2024–2025), punkt B og sier følgende:

Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag til nødvendige endringer i viltressursloven §§ 10 og 42 som gjør at Finnmarkseiendommen, etter forslag fra den enkelte kommune, kan regulere jakttida for elg i perioden 1. september–23. desember i Finnmark.

I forbindelse med Stortingets behandling av lovforslaget og næringskomiteens innstilling, ble det flertall i Stortinget for enkelte forslag i innstillingen som resulterte i de øvrige tre anmodningsvedtakene.

Vedtak nr. 744 (26. mai 2025) sier følgende:

Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag til nødvendige endringer i viltressursloven § 25 slik at det innføres krav om merking av feller ved bruk av jegernummer. Merkingen skal sikre oppsynets mulighet for identifisering og at eiers navn blir unntatt offentlighet.

Vedtak nr. 745 (26. mai 2025) sier følgende:

Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag til nødvendige endringer i viltressursloven § 29 slik at jegere på land kan ha anledning til å benytte luftfartøy (drone) ved ettersøk av påskutt storvilt, tilsvarende som ved ettersøk av påskutt sjøfugl.

Vedtak nr. 746 (26. mai 2025) sier følgende:

Stortinget ber regjeringen raskt utforme forskrift som fortsatt tillater bruk av termisk sikte i hjortejakt.

Anmodningsvedtakene nr. 744, 745 og 747, er knyttet til endringer av enkelte lovbestemmelser i viltressursloven, og departementenes høringsnotat 30. oktober 2025 var avgrenset til oppfølging av disse vedtakene. Anmodningsvedtak nr. 746 er knyttet til endring av forskrift, og det ble opplyst i høringsnotatet at vedtaket etter planen vil følges opp i en separat høring i løpet av 2025.

Departementene har hatt dialog med Sametinget og Norske Reindrifsamers Landsforbund om oppfølgingen av anmodningsvedtakene. Det har ikke vært behov for formelle konsultasjoner etter lov 12. juni 1978 nr. 56 om Sametinget og andre samiske rettsforhold kapittel 4.

3 Høringen

Landbruks- og matdepartementet og Klima- og miljødepartementet sendte 30. oktober 2025 på høring forslag til endringer i viltressursloven. Høringsfristen var 11. desember 2025. Høringen ble sendt til følgende instanser:

Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet
Finansdepartementet
Justis- og beredskapsdepartementet
Kommunal- og distriktsdepartementet
Nærings- og fiskeridepartementet
Samferdselsdepartementet
Utenriksdepartementet

Jordskifterettene

Datatilsynet
Kystverket
Luftfartstilsynet
Mattilsynet
Politidirektoratet
Riksadvokaten
Rådet for dyreetikk
Statens vegvesen/Vegdirektoratet
Statsforvalterne
Tolletaten
Veterinærinstituttet
Økokrim

Nord universitet
Norges miljø- og biovitenskapelige universitet
OsloMet – storbyuniversitetet
UiT Norges arktiske universitet
Universitetet i Agder
Universitetet i Bergen
Universitetet i Innlandet
Universitetet i Oslo
Universitetet i Stavanger

Sametinget
Sivilombudet

Fylkeskommunene
Kommunene

Bane NOR

Finnmarkseiendommen
Opplysningsvesenets fond (nå Allstad AS)
Norsk institutt for bioøkonomi
Norsk institutt for naturforskning
Norsk Polarinstitutt
Statskog SF
Vitenskapskomiteen for mat og miljø

Aktivt Rovdyrvern
Animalia AS
Artsdatabanken
BirdLife Norge
Bygdefolk for rovdyr
Den Norske Turistforening
Det frivillige Skyttervesen
Dynamisk Sportsskyting Norge
Dyrevernalliansen
Faun Naturforvaltning AS
Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk
Foreningen Våre Rovdyr
Forum for natur og friluftsliv
Framtiden i Våre Hender
Friluftsrådernes Landsforbund
Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon
Greenpeace Norge
Jegernes Interesseorganisasjon
KS – Kommunesektorens organisasjon
Miljøstiftelsen Bellona
Nasjonalforeningen for folkehelsen
Natur og Ungdom
Naturvernforbundet
NOAH – for dyrs rettigheter
Norges Bondelag
Norges Buejegerforbund
Norges Fjellstyresamband
Norges Handikapforbund
Norges Jeger- og Fiskerforbund
Norges Miljøvernforbund
Norges Skogeierforbund
Norges Sportsskytterforbund
Norsk Almenningsforbund
Norsk Bonde- og Småbrukarlag
Norsk forening mot støy
Norsk Friluftsliv
Norsk Kennel Klub
Norsk Landbruksrådgivning AS

Norsk Sau og Geit
Norsk Taxidermist Forbund
Norsk villreinsenter Nord
Norsk villreinsenter Sør
Norsk Zoologisk Forening
Norske Reindriftsamers Landsforbund
NORSKOG
Næringslivets Hovedorganisasjon
Rovdata
Sabima
Skogkurs – Skogbrukets kursinstitutt
Stiftelsen Norsk Hjortesenter
Utmarksforvaltningen AS
Utmarkskommunenenes Sammenslutning

Følgende instanser har avgitt realitetsmerknader til høringen:

Mattilsynet

Rådet for dyreetikk
Statsforvalteren i Rogaland

Innlandet fylkeskommune
Telemark fylkeskommune

Bjerkreim, Sokndal og Lund kommuner (felles uttalelse)
Eidsvoll kommune
Kvinesdal kommune
Målselv kommune
Nesseby kommune
Nord-Fron kommune
Porsanger kommune
Ringerike kommune

Tana kommune
Verdal kommune

Finnmarkseiendommen

Aktivt Rovdyrvern
BirdLife Norge
Foreningen Våre Rovdyr
Fritzøe Skoger
Jegernes Interesseorganisasjon
Lavangen Arbeiderparti
Naturvernforbundet
NOAH – for dyrs rettigheter
Norges Jeger- og Fiskerforbund
Norske Reindriftsamers Landsforbund
NORSKOG
Rødt Frogn
Skogkurs – Skogbrukets kursinstitutt
Stiftelsen Norsk Hjortesenter
UAS Norway
En privatperson

Følgende instanser har opplyst at de ikke har merknader:

Justis- og beredskapsdepartementet

Kystverket

Agder fylkeskommune
Bamble kommune
Eidfjord kommune
Gjemnes kommune

Norges Bondelag

4 Krav til merking av feller

4.1 Gjeldende rett

Det følger av viltressursloven § 25 første ledd at bruk av feller til fangst av vilt er forbudt, med mindre annet følger av eller i medhold av lov. Dette følger opp Norges forpliktelser etter Konvensjon vedrørende vern av ville europeiske planter og dyr og deres naturlige leveområder ETS nr. 104 (Bernkonvensjonen) om at bruk av feller i utgangspunktet er forbudt. Bernkonvensjonens regler gjelder nærmere angitte arter som opplistet i konvensjonens vedlegg II og III. Forbudet i viltressursloven § 25 første ledd har ingen slik begrensning, noe som innebærer at forbudet mot bruk av feller som et utgangspunkt gjelder for alle viltarter. Det følger av viltressursloven § 25 andre ledd at Kongen kan gi forskrift om regler for bruk av feller, blant annet om merking av feller.

Forskrift 22. mars 2002 nr. 313 om utøvelse av jakt, felling og fangst (heretter omtalt som utøvelsesforskriften) kapittel 9 inneholder nærmere regler om fangst. Hvilke feller som er godkjente til bruk under fangst, og hvilke viltarter det er åpnet for å drive fangst av, følger av § 31, jf. vedlegg 1 til forskriften. Forskriften § 32 gir regler om krav til merking av feller. Kravet er at feller skal være «synlig merket med brukerens navn og telefonnummer». Kravet til merking gjelder imidlertid ikke rypesnarer. Feller som ikke er tillatte, eller som er utplassert eller merket i strid med bestemmelsene i utøvelsesforskriften §§ 30 til 32, kan fjernes av grunneier, politiet eller offentlig naturopsynsmyndighet, jf. utøvelsesforskriften § 35.

Forskrift 1. april 2020 nr. 565 om skadefelling, dødt vilt og bruk av vilt i oppdrett, forskning og dyrepark (viltforskriften) kapittel 3 inneholder nærmere regler om metoder og varsling ved skadefelling og annet uttak. Forskriften § 3-13 gjelder metoder for skadefelling og annet uttak. Etter bestemmelsens tredje ledd stilles det krav om at den som bruker skytevåpen eller felle ved uttak skal være registrert i Jegerregisteret, men trenger ikke å ha betalt jegeravgift for inneværende år. Etter bestemmelsens fjerde ledd stilles det krav

om at fangstredskaper skal merkes med navn og telefonnummer.

4.2 Forslaget i høringsnotatet

Landbruks- og matdepartementet og Klima- og miljødepartementet fremmet i høringsnotat av 30. oktober 2025 forslag til endringer i viltressursloven § 25 andre ledd, slik at det i forskrift kan stilles krav om merking av feller kun med jegernummer. Forslaget var en oppfølging av Stortingets anmodningsvedtak nr. 744.

Det fremkommer av Stortingets behandling av næringskomiteens innstilling, Innst. 301 L (2024–2025), at merkekravet skal følge av lov. I høringsnotatet ble det vist til at forslaget om å endre krav om merking fra navn og telefonnummer til kun jegernummer samlet sett fortsatt vil ivareta både hensynet til kontroll og adgang til nødvendig informasjon. For å sikre at tilhørende forskriftsverk er i tråd med den foreslåtte lovendringen, foreslo departementene også å gjøre nødvendige endringer i utøvelsesforskriften § 32 og i viltforskriften § 3-13 tredje og fjerde ledd.

4.3 Høringsinstansenes syn

Det er 19 høringsinstanser som har uttalt seg til forslaget om endring av viltressursloven § 25 om merkekrav til feller.

Flere av høringsinstansene uttrykker at de støtter eller er positive til forslaget. Det gjelder Statsforvalteren i Rogaland, Innlandet fylkeskommune, Bjerkreim, Sokndal og Lund kommuner, Ringerike kommune, Verdal kommune, Fritzøe Skoger, Jegernes Interesseorganisasjon, Lavangen Arbeiderparti, Norges Jeger- og Fiskerforbund og Skogkurs. Norges Jeger- og Fiskerforbund viser til at dette er en løsning som forbundet har etterspurt over tid, og som ivaretar alle parter. Bjerkreim, Sokndal og Lund kommuner mener det bør være valgfritt å merke feller med jegernummer eller navn og nummer.

Eidsvoll kommune støtter beskyttelse av enkeltmennesker ved bruk av kun jegernummer, så lenge det gis nødvendig tilgang til å kontrollere opplysningene uten unødige opphold. Kommunen mener kravet om innsynsbegjæring medfører unødige opphold og lang tid for avklaring. *BirdLife Norge* mener det er for tungvint å måtte ta ut innsynsbegjæring i Jegerregisteret for å få kjennskap til eieren av feller, og mener at også rypesnarer må merkes. *BirdLife Norge* peker på at det fortsatt vil være gamle merkekrav etter viltforskriften § 2-6 om bruk av fangstredskap ved ringmerking. *Naturvernforbundet* skriver at det må merkes tydelig hvor allmennheten skal kunne henvende seg for å få verifisert om feller er omsøkt og godkjent, og eventuelt hvor man skal varsle dersom man finner ulovlige feller med videre. *Rådet for dyreetikk* mener en endring som foreslått kan medføre forsinket oppfyllelse av hjelpeplikten. Rådet viser til at dersom fellene skal merkes kun med jegernummer, bør det i det minste være et krav at politi og viltmyndigheter har tilgang til nødvendige opplysninger fra Jegerregisteret døgnet rundt.

Flere av høringsinstansene er klart imot forslaget. Det gjelder *Nord-Fron kommune*, *Aktivt Rovdyrvern*, *Foreningen Våre Rovdyr*, *NOAH – for dyrs rettigheter* og *Rødt Frogn*. *Aktivt Rovdyrvern* skriver at de ikke kan se at ønsket om anonymisering fra jegerens side skal trumfe hensynet til offentlig interesse, dyrevelferd og åpenhetsprinsippet i forvaltningen, og fraråder en slik endring. *Foreningen Våre Rovdyr* skriver at forslaget i praksis vil gjøre det langt mer tidkrevende og vanskelig å finne frem til vedkommende som er ansvarlig for fellen – særlig for privatpersoner som oppdager et dyr i nød. *NOAH – for dyrs rettigheter* mener en anonymisering ved bruk av jegernummer vil innebære en direkte risiko for unødige lidelse for dyr som havner i fellene, da forslaget vil redusere muligheten for rask varsling og i praksis føre til at dyr ikke får hjelp i tide. *Nord-Fron kommune* skriver at de har vanskelig for å se de store utfordringene med at fellene er navngitt som i dag, og ser derfor ikke at det er tungtveiende årsaker som gjør det nødvendig å endre lovverket. *Rødt Frogn* mener hensynet til dyrevelferd, rettsikkerhet og etterforskning tilsier at fellene fortsatt må merkes med navn og telefonnummer.

4.4 Departementets vurderinger

Departementet merker seg at høringsinstansene har ulike oppfatning av forslaget om endrede

merkekrav for feller. Det er flere som støtter forslaget, men det er også en rekke høringsinstanser som går imot den foreslåtte endringen.

Enkelte høringsinstanser, blant annet Rådet for dyreetikk, *NOAH – for dyrs rettigheter* og *Foreningen Våre Rovdyr* mener forslaget kan føre til at det tar lengre tid å finne den ansvarlige jegeren og dermed føre til forsinkelser som går ut over dyrevelferden.

Departementet vil peke på at hovedformålet med gjeldende krav om merking av feller er at viltmyndighetene, politimyndighetene og grunneiere skal kunne identifisere eieren av fellen. Slik identifisering tar utgangspunkt i ulike hensyn. Viltmyndighetene og politimyndighetene må kunne kontrollere at brukeren av fellene oppfyller de formelle kravene for å drive med fangst, og at den konkrete bruken av fellene er i tråd med regelverket. Grunneiere må kunne kontrollere at fellene er satt ut av noen som har rett til å drive fangst på deres eiendom. Dersom viltmyndighetene eller andre kommer over feller som har fanget levende vilt eller som har skadet vilt, og hvor det er åpenbart at det ikke har blitt ført tilsyn i tråd med utøvelsesforskriften, foreligger det et behov for å kunne identifisere og kontakte eieren av fellen.

Forslaget om å endre kravet om merking til kun jegernummer innebærer at man må gå veien om Jegerregisteret for å få ytterligere informasjon ut over jegernummeret, noe som i utgangspunktet vil gjøre det noe mer arbeidskrevende for viltmyndigheter, politimyndigheter og grunneiere å ivareta sine interesser. I høringsnotatet ble det vist til at et forslag om forskrift om behandling av personopplysninger i Jegerregisteret vil bli sendt på høring. I den forbindelse legges det opp til en bestemmelse som pålegger Jegerregisteret å utlevere nødvendige opplysninger, herunder opplysninger om den enkelte jeger, til viltmyndigheter og politimyndigheter. Blir forskriften vedtatt med en slik bestemmelse, vil viltmyndighetene og politimyndighetene ikke påvirkes negativt ved at merkingskravet endres til kun å omfatte jegernummer. Andre vil derimot måtte be om innsyn i Jegerregisteret for å kunne få utlevert informasjon som kobler jegernummer til den konkrete jegeren.

Viltmyndighetene har i dag mulighet til å kontrollere jegere i felt gjennom elektronisk tilgang til opplysninger i Jegerregisteret. Dersom kontrolløren ikke har internettdækning, er også viltmyndighetene henvist til å kontakte Jegerregisteret innen registerets åpningstider. I høringsnotatet ble det vist til at det vil bli gjort nødvendige tilpasninger

for å sikre tilfredsstillende digitale innsynsløsninger for vilt- og politimyndigheter. Departementet vil peke på at grunneiere som tilbyr jakt og fangst, vil ha oversikt over hvilke jegere, med hvilke jegernumre, som vedkommende har gitt rett til å drive med jakt og fangst på sin eiendom. Slik sett bør merking med jegernummer gi grunneierne tilstrekkelig informasjon for å kunne ivareta sine interesser.

For andre som kommer over feller, og hvor det er et behov for å kontakte den ansvarlige for fellen, vil ytterligere informasjon utover jegernummer avhenge av utfallet i en innsynsbegjæring. Adgangen til informasjon gjennom en innsynsbegjæring vil ikke være egnet i mer akutte tilfeller der det for eksempel er benyttet feller som har fanget levende vilt eller som har skadet vilt, og hvor det er åpenbart at det ikke har blitt ført tilsyn i tråd med kravene i utøvelsesforskriften. Departementet vil peke på at vilt- og politimyndighetene vil få tilgang til å få utlevert opplysninger fra Jegerregisteret om hvem et jegernummer tilhører. Det innebærer etter departementets vurdering at adgangen til å varsle vilt- eller politimyndighetene vil være en løsning som ivaretar dyrevelferdshensyn på en tilstrekkelig måte.

Departementet mener samlet sett at forslaget om å endre krav om merking fra navn og telefonnummer til kun jegernummer fortsatt vil ivareta både hensynet til kontroll og adgang til nødvendig informasjon, og kan slutte seg til innspillet fra Norges Jeger- og Fiskerforbund om at dette er en løsning som ivaretar alle parter.

BirdLife Norge har pekt på at departementene ikke har foreslått å endre viltforskriften § 2-6, og at de nye merkekravene ikke skal gjelde ved bruk av fangstredskap i forbindelse med ringmerking.

Viltressursloven § 25 gjelder fangst av vilt, og hvor viltet avlives. Innfangning av fugler for ringmerking skiller seg vesentlig fra fangst, og departementet mener heller ikke at hensynet bak forslaget om endring av merkekrav til feller, som følger av Stortingets anmodningsvedtak, vil være relevant for ringmerking. Det er for øvrig heller ikke noe krav om at man må ha avlagt jegerprøven og være registrert i Jegerregisteret for å bruke fangstredskap i forbindelse med ringmerking. Departementet mener på den bakgrunn at det ikke er nødvendig å endre gjeldende merkekrav i viltforskriften § 2-6.

Naturvernforbundet mener at feller må merkes tydelig med informasjon om hvor allmennheten skal kunne henvende seg for å få verifisert om feller er omsøkt og godkjent, og eventuelt hvor man skal varsle dersom man finner ulovlige feller. Departementet vil peke på at Stortingets anmodningsvedtak er tydelig på at det kun skal være et offentligrettslig krav om merking av feller med jegernummer. Dette må anses som et offentligrettslig minimumskrav. Regelen er imidlertid ikke til hinder for at en felle kan merkes med ytterligere informasjon som jegeren påfører. Departementet ser fordelene ved å merke fellene med for eksempel et telefonnummer til viltmyndighetene, men vil ikke foreslå ytterligere krav om merking. Informasjon ut over jegernummer er eventuelt noe jegeren kan påføre fellen på eget initiativ.

Lovforslaget viderefører innholdet i høringsforslaget. De foreslåtte forskriftsendringene som fremgår av høringsnotatet, vil bli fulgt opp samtidig med lovendringen. Det innebærer at det gjøres nødvendige endringer i utøvelsesforskriften § 32 og i viltforskriften § 3-13 tredje og fjerde ledd som gjenspeiler lovendringen.

5 Bruk av drone ved ettersøk

5.1 Gjeldende rett

Det følger av viltressursloven § 29 første ledd at det er forbudt å bruke luftfartøy, motorkjøretøy og motorfartøy under jakt. Bestemmelsen viderefører innholdet i viltloven § 21. Hva som menes med luftfartøy er omtalt i forarbeidene til viltressursloven, Prop. 78 L (2024–2025) s. 230. Begrepet «luftfartøy» må ses i lys av lov 11. juni 1993 nr. 101 om luftfart (luftfartsloven) med tilhørende forskrifter, samt en språklig forståelse av hva som naturlig ligger i dette begrepet. Det innebærer blant annet at begrepet omfatter motorisert fly, seilfly, helikopter, varmluftballong, luftskip, hangglider og paraglider. Det er for øvrig ikke et krav om at luftfartøyet må ha motor eller at det må ha fører, se luftfartsloven § 15-1. Droner er regnet som luftfartøy i henhold til luftfartsloven med tilhørende forskrifter. Etter viltressursloven § 29 er det et generelt forbud mot bruk av droner i forbindelse med jakt. Med «jakt» menes høsting av vilt ved bruk av skytevåpen som avliver viltet, og den forutgående lokaliseringen av viltet og ettersøk og avliving av såret vilt, jf. viltressursloven § 3 bokstav b.

Første ledd bokstav a slår fast at det er forbudt under jakt å bruke luftfartøy eller motorkjøretøy til forfølgning av vilt eller til avledning av viltets oppmerksomhet fra jegeren. Det vil for eksempel være forbudt å bruke droner eller å la en bilmotor stå på tomgang for å forstyrre viltet. Første ledd bokstav b slår fast at det er forbudt under jakt å bruke luftfartøy eller motorkjøretøy utenfor vei til lokalisering av vilt. Forbudet rammer både jegeren selv og andre som deltar i jaktutøvelsen. Etter første ledd bokstav c er det forbudt under jakt å bruke fartøy med motor innen en avstand på to kilometer fra land. Andre ledd inneholder en regel som gir unntak fra forbudet i bokstav c, og åpner for bruk av motorisert fartøy i forbindelse med ettersøk av fugl i sjø. Forutsetningen for bruk av motorisert fartøy i en slik ettersøkssituasjon, er at fartøyets hastighet ikke overstiger 5 knop. Bestemmelsen må ses i sammenheng med viltressursloven § 22 som regulerer undersøkelses- og ettersøksplikten i forbindelse med jakt.

For øvrig inneholder viltressursloven § 28 et forbud mot å løsne skudd under jakt blant annet fra luftfartøy eller motorkjøretøy. Det innebærer et klart forbud mot å benytte droner som jaktvåpen. Bestemmelsen viderefører innholdet i viltloven § 21 første ledd bokstav a og d.

Som nevnt over er det et generelt forbud mot bruk av droner i forbindelse med jaktutøvelse. Offentlig ettersøk faller utenfor jaktbegrepet, og er nærmere regulert i viltressursloven § 55. Det fremgår av viltressursloven § 55 fjerde ledd første punktum hvilke av viltressurslovens regler som gjelder ved offentlige ettersøk. Etter andre punktum fremgår det at viltmyndighetene kan beslutte å gjennomføre ettersøk uten hensyn til en rekke av bestemmelsene, blant annet viltressursloven § 29 som oppstiller et forbud mot bruk av «luftfartøy», herunder drone. Det innebærer at kommunen kan beslutte at kommunens fallviltgruppe kan benytte drone i et offentlig ettersøk dersom det anses nødvendig for å gjenfinne og avlive det skadde dyret. Slik bruk må i alle tilfeller skje innenfor rammene av annet relevant regelverk som nevnt under.

Droner vil som regel være utstyrt med et kamera som kan sende bilder til piloten som i ettersøkssituasjoner vil være jegeren, en i jaktlaget eller en ekstern som bistår i ettersøket. Bruken av kamera i områder hvor folk ferdes og bor, vil ha grenseflater opp mot personvern og privatlivets fred. Videre er det potensielt store mengder data som kan samles inn ved bruk av droner, for eksempel kartlegging av infrastruktur i et område. Det er en forutsetning at video og data som innhentes av en drone kun brukes til det formålet det er tiltenkt, i dette tilfellet ettersøk av påskutt storvilt. Dette innebærer at video og data ikke kan videreformidles dersom det ikke er innhentet tillatelse til dette, og bør som hovedregel slettes etter endt ettersøk. Der bruk av drone innebærer innsamling av opplysninger og vurderinger som kan knyttes til en enkeltperson, anses det som innsamling av personopplysninger. Hva som anses som en personopplysning tolkes vidt, og kravene til behandling av disse følger av lov 15. juni 2018 nr. 38 om behandling av personopp-

lysninger. Reglene gjelder både for privatpersoner, virksomheter og offentlige myndigheter. Datatilsynet har utarbeidet anbefalinger om bruk av droner og personvernutfordringene slik bruk kan medføre.

Bruken av droner i Norge er regulert under luftfartsloven og forskrifter gitt i medhold av loven. En lovfesting av adgang til å benytte drone til ettersøk av påskutt storvilt etter viltressursloven, vil ikke frita dronepiloter eller -operatører fra annet lovverk. Definisjon av piloter/operatører følger av Meld. St. 15 (2024–2025) *Droner og ny luftmobilitet*. Med «pilot» menes den som faktisk styrer og flyr dronen, og som er ansvarlig for å følge alle sikkerhetsprosedyrer og operasjonelle retningslinjer under flyvning. Med «operatør» menes personen eller organisasjonen som er ansvarlig for droneoperasjonen, og som er ansvarlig for at nødvendige tillatelser og forsikringer er på plass. Operatøren skal være registrert på Luftfartstilsynets portal www.flydrone.no. I noen tilfeller kan en person være både operatør og pilot, spesielt hvis det flys til private formål. Det er dronepiloten eller -operatøren sitt ansvar å påse at bruken er i henhold til de enhver tid gjeldende regler. De fleste som flyr droner, skal være registrert på www.flydrone.no. Unntak gjelder bare hvis dronen veier mindre enn 250 gram og ikke har kamera, eller hvis dronen er CE-merket som leketøy, jf. omtale i Meld. St. 15 (2024–2025) *Droner og ny luftmobilitet* s. 42. I tillegg må alle tillatelser, sertifiseringer, merkinger, forsikring mv. være på plass før dronen kan tas i bruk. For enkelte områder er det lagt restriksjoner på dronebruk. Dette gjelder for eksempel områdene rundt flyplasser og militære anlegg, beskrevet i forskrift 1. november 2024 nr. 2777 om ubemannede luftfartøyer § 7. Videre kan det være bestemmelser i verneområder fastsatt med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven), som begrenser eller forbyr bruk av droner. Etter lov 10. juni 1977 nr. 82 om motorferdsel i utmark og vassdrag (motorferdselloven) § 2 første ledd er «landing og start med motordrevet fartøy» definert som motorferdsel, og dermed underlagt forbudet mot motorferdsel i utmark og vassdrag som følger av motorferdselloven § 3. Overflyvning er derimot ikke regulert etter motorferdselloven. Bruk av drone som faller innenfor motorferdsellovens virkeområde må følgelig også være i tråd med dette regelverket.

En åpning for bruk av drone ved ettersøk av påskutt storvilt hindrer ikke at grunneier gjennom en jaktavtale kan stille krav til bruk av drone,

eller at drone ikke skal kunne benyttes på vedkommendes eiendom.

Viltressursloven § 5 regulerer forholdet til folkeretten. Loven gjelder med de avgrensningene som følger av internasjonale avtaler og folkeretten ellers. Bernkonvensjonen er den viktigste internasjonale rammen for forvaltningen av vilt i Norge, og får blant annet betydning for bestemmelser om hvilke arter det er tillatt å åpne for jakt på og fangst av, og hvilke metoder som er tillatt ved utøvelse av jakt og fangst. Konvensjonens formål er å verne vill flora og fauna og deres naturlige leveområder, med særlig vekt på truede og sårbare arter og arter og leveområder som krever samarbeid mellom flere stater og å fremme slikt samarbeid.

Konvensjonen opererer med lister over henholdsvis planter som er totalfredet (vedlegg I), dyrearter som er totalfredet (vedlegg II) og andre dyrearter som omfattes av konvensjonen uten at disse er totalfredet (vedlegg III). Oppføringen i konvensjonens vedlegg har betydning for hvilken plikt konvensjonsstatene har til å bevare artene og deres leveområder, herunder hvilken adgang det er til å drive jakt på og fangst av artene. Samlet omfatter vedlegg II og III de fleste europeiske ville pattedyr og fugler. Eksempler på arter som ikke er omfattet av vedlegg II eller III er villsvin og rødrev.

Konvensjonen artikkel 6 og artikkel 7 forplikter partene til å treffe nødvendige og egnede lovgivnings- og administrative tiltak for å sikre det spesielle vern av arter av vill fauna som er angitt i henholdsvis vedlegg II og III. Artikkel 6 innebærer blant annet at det ikke er tillatt å drive jakt på eller fangst av viltarter som er angitt i konvensjonens vedlegg II. Etter artikkel 7 er det ikke forbudt å drive jakt på eller fangst av arter som er angitt i vedlegg III, men eventuell jakt på og fangst av slike arter må reguleres i tråd med forpliktelsene som følger av artikkelen.

Konvensjonen artikkel 8 oppstiller et forbud mot bruk av alle metoder som er ikke-selektive for fangst og avliving av arter av vill fauna og bruk av alle metoder som kan forårsake at den lokale bestand av en art forsvinner eller forstyrres alvorlig, og især metoder i vedlegg IV. I vedlegget er blant annet bruk av fly og motorkjøretøyer i bevegelse forbudt ved jakt og fangst. Forbudet gjelder for arter opplistet i konvensjonens vedlegg II og III. Eventuelle unntak fra forbudet mot bruk av metoder i vedlegg IV, må oppfylle vilkårene som følger av Bernkonvensjonen artikkel 9.

Konvensjonen artikkel 9 nr. 1 åpner for at det kan gjøres unntak fra forpliktelsene etter artikkel 6, 7 og 8, under forutsetning av at unntak skjer for

ett av formålene som er angitt i artikkelens nr. 1 første til femte strekpunkt, at det ikke er noen annen tilfredsstillende løsning og at unntaket ikke vil være skadelig for vedkommende bestands overlevelse. Konvensjonen artikkel 9 nr. 2 krever at nærmere angitte unntak som er gjort etter artikkel 9 nr. 1 rapporteres til konvensjonens permanente komité.

5.2 Forslaget i høringsnotatet

I høringsnotatet foreslo departementene å innføre et nytt andre ledd til viltressursloven § 29. Forslaget åpnet for bruk av drone ved ettersøk av påskutt storvilt med jakttid, og var en oppfølging av Stortingets anmodningsvedtak nr. 745. Departementene understreket i høringsnotatet at selv om det ble foreslått å åpne for en avgrenset bruk av drone etter viltressursloven, innebar ikke det at annet relevant regelverk kunne tilsidesettes. I høringsnotatet fremgikk det at departementene har tolket anmodningsvedtaket slik at unntaket er ment å gjelde ettersøk av storvilt i forbindelse med ordinær jaktutøvelse. Departementenes forslag til nytt andre ledd i viltressursloven § 29 var derfor avgrenset til ettersøk av storviltarter med jakttid. Med ordlyden «jakttid» ble det vist til jakttid som er regulert i jaktidsforskriften. Det innebar at begrepet «storvilt» i forslaget ble avgrenset til viltartene elg, hjort, dåhjort, villrein, rådyr, villsvin, muflon og gaupe. Departementene foreslo også at jegeren har bevisbyrden for at bruken av drone er lovlig, samt regler om varsling ved bruk av drone.

5.3 Høringsinstansenes syn

Det er 30 høringsinstanser som har uttalt seg til forslaget om endring av viltressursloven § 29 som åpner for bruk av drone ved ettersøk av storvilt med jakttid.

22 høringsinstanser er positive til forslaget. Det gjelder *Mattilsynet, Statsforvalteren i Rogaland, Innlandet fylkeskommune, Telemark fylkeskommune, Bjerkreim, Sokndal og Lund kommuner, Eidsvoll kommune, Kvinesdal kommune, Målselv kommune, Nord-Fron kommune, Porsanger kommune, Ringerike kommune, Verdal kommune, Jegernes Interesseorganisasjon, Lavangen Arbeiderparti, Norges Jeger- og Fiskerforbund, NORSKOG, Rødt Frogn, Rådet for dyreetikk, Skogkurs, Stiftelsen Norsk Hjortesenter og UAS Norway.*

Flere av høringsinstansene, blant annet Telemark fylkeskommune, Eidsvoll kommune, Kvi-

nesdal kommune, Skogkurs og Stiftelsen Norsk Hjortesenter, mener bruk av drone i forbindelse med ettersøk vil være et godt hjelpemiddel for raskere å finne det påskutte dyret. Norges Jeger- og Fiskerforbund, NORSKOG, Rådet for dyreetikk, Skogkurs og UAS Norway er blant de høringsinstansene som understreker at bruk av drone må ses på som et supplement ved ettersøk som ikke må erstatte kravet til bruk av godkjent ettersøks-hund.

En rekke av høringsinstansene, blant annet Mattilsynet, Telemark fylkeskommune, Nord-Fron kommune og Rådet for dyreetikk, peker på at bruk av drone vil styrke hensynet til dyrevelferd ved at det påskutte dyret kan lokaliseres raskere og dermed utsettes for mindre lidelse.

Flere av høringsinstansene som er positive til forslaget, peker samtidig på at det kan være fare for misbruk av virkemiddelet. Innlandet fylkeskommune peker på at det er viktig at jegerstanden er sitt ansvar bevisst ved bruk av slik teknologi. Telemark fylkeskommune viser til at bruk av drone har sine svakheter og ulemper, og kan også lede til feil bruk. Fylkeskommunen mener at selv om man åpner for bruk av drone ved ettersøk, skal ikke dette lede til bruk av slik teknologi ved ordinær jaktutøvelse. Rødt Frogn mener teknologien ikke skal normalisere jakt eller utvide jaktmetoder, men kun brukes som et presist verktøy for å redusere lidelse ved påskyting. Rådet for dyreetikk skriver at de ser betydelige utfordringer knyttet til kontroll og risiko for misbruk. Norges Jeger- og Fiskerforbund ser at det kan være en viss fare for misbruk, men tror likevel ikke at dette bør bli en stor utfordring.

Både Rådet for dyreetikk og Norges Jeger- og Fiskerforbund viser til at varslingsregler kan bidra til å redusere risikoen for misbruk. Forbundet skriver at:

Med krav om varsling ved bruk av drone til ettersøk og en bevisbyrde som legges på jegeren, bør det ligge til rette for å skille mellom lovlig bruk og bruk i forbindelse med jakt og at bruk av drone til ettersøk kan følges opp.

Faren for misbruk av dronebruk og behovet for varslingsregler understrekes også av Stiftelsen Norsk Hjortesenter som skriver:

Ved opning for at droner kan brukast av alle til ettersøk er det diverre ikkje til å unngå at ulovleg bruk av droner til jakt vil auke i takt med at dette vert vanleg utstyr. Berre i haust har vi fått fleire tips om ulovleg bruk av droner med ter-

miske kamera brukt til hjortejakt. Vi trur at meldeplikt til politi ved bruk av drone i ettersøksamanheng slik det er foreslått i lovteksten delvis vil motverke trongen mange naturleg vil ha til å nytte droner til jakt og rekognosering. Og at dette er eit absolutt minimum for å prøve å motverke misbruket som vil auke.

Behovet for varslingsregler trekkes også frem av Statsforvalteren i Rogaland som mener at det også bør varsles når ettersøket er over, slik at bruk av drone er kontrollerbart og ikke blir misbrukt til andre formål. Eidsvoll kommune støtter varslingsplikten, men mener det er unødvendig å måtte varsle politiet ved ettersøk med drone og at det må anses som tilstrekkelig å varsle kommune og grunneier. Nord-Fron kommune støtter også varslingsregler. Bjerkreim, Sokndal og Lund kommuner foreslår at grunneier ikke trenger å gis beskjed ved bruk av drone, da annet regelverk sier at en trenger grunneiers tillatelse for å ta av og lande. Kommunene mener videre at det ikke er praktisk gjennomførbart å varsle alle grunneiere som en mulig kommer til å fly drone over. Norske Reindriftsamers Landsforbund er skeptisk til all bruk av droner innenfor beiteområdene, men kan imidlertid akseptere bruk ved ettersøk under forutsetning av at reinbeitedistriktet som rettighets-haver blir varslet i forkant og at regelverket gir klare føringer for bruken, slik at man unngår at droner blir brukt til andre formål enn ettersøk. Norges Jeger- og Fiskerforbund peker også på at det er behov for klargjøring og presisering i departementenes forslag med hensyn til varslingsplikten og bruk av drone ved ettersøk av gaupe.

Skogkurs er blant høringsinstansene som mener det bør stilles kompetansekrav til bruk av drone, og mener det må være en dedikert dronepilot som kan fly dronen, mens ettersøksekvipasjen jobber på sporet. Også Telemark fylkeskommune og UAS Norway mener det er naturlig at kompetansekrav bør knyttes til dronebruk ved ettersøk. Rødt Frogn mener det må etableres strenge regler, inkludert sertifisering, automatisk loggføring og forbud mot bruk på friske dyr. NOR-SKOG mener det bør etableres et register der dronepiloter kan registrere seg, på lik linje med ettersøksekvipasjer, der det kan legges inn drone-sertifikat, type drone, erfaring, mm. Dette vil bidra til å sikre kvalitet og sporbarhet i ettersøket, og gjøre det enklere for myndighetene å føre tilsyn med dronebruken. Stiftelsen Norsk Hjortesenter skriver at dersom ettersøk med drone skal tillates, bør det lages en egen godkjenning med

eksamen og et eget register for jegere som skal ha lov til å benytte droner til ettersøk.

Flere høringsinstanser går imot forslaget. Det gjelder *Aktivt Rovdyrvern*, *Finnmarkseiendommen*, *Foreningen Våre Rovdyr*, *Nesseby kommune*, *Naturvernforbundet* og *NOAH – for dyrs rettigheter*. Aktivt Rovdyrvern mener bruk av drone i jaktøyemed generelt må være forbudt, men viser til at det kan være positive sider ved bruk av drone, herunder for å effektivisere søket etter skadeskutt storvilt for å redusere dyrets lidelse. Tilsvarende som for flere av høringsinstansene som i utgangspunktet er positive til bruk av droner, er foreningen og enkelte andre høringsinstanser bekymret for de mulighetene det er for å misbruke droner, og mener at det bør stilles kompetansekrav for bruken. Finnmarkseiendommen er bekymret for at en åpning for bruk av drone ved ettersøk kan utfordre forbudet mot bruk av drone under jakt, og erfarer at bruk av drone til lokalisering av vilt forekommer blant jaktlag. Både Finnmarkseiendommen og Nesseby kommune mener forslaget vil innebære utfordringer knyttet til kontroll og oppfølging for jaktoppsynet. Naturvernforbundet er negative til en utvikling med mer bruk av drone i naturen, og mener det ikke må åpnes for bruk av drone i forbindelse med ettersøk av påskutt vilt.

Foreningen Våre Rovdyr og NOAH – for dyrs rettigheter mener forslaget vil være en uthuling av § 29 som vil gjøre det vanskelig å føre kontroll, og at det står i klar motstrid til lovens formål om å hindre jaktmetoder som gir jegeren en ulovlig fordel. De mener videre at dersom dronebruk ved ettersøk skal tillates, må det stilles objektive krav til bevis, som tegn på blødning eller andre fysiske indikasjoner. Uten slike krav mener de at man risikerer misbruk av regelverket, og at det potensielt kan svekke dyrevelferden ved at jaktmetoder som kan stresse og jage dyr tas i bruk under selve jakten. Videre mener de det er problematisk at departementene legger til grunn at Bernkonvensjonens forbud mot bruk av drone ikke kommer til anvendelse ved ettersøk, med henvisning til at avliving av skadet vilt ved hjelp av drone skjer av dyrevelferdsmessige årsaker («humane or humanitarian reasons»). Foreningene mener unntaksadgangen er ment å dekke helt ekstraordinære situasjoner der umiddelbare tiltak er nødvendige for å avverge betydelig fare – eksempelvis utbrudd av rabies – og hvor midlertidige unntak fra metodeforbud kan være nødvendig. De mener at det å anvende denne unntaksadgangen på ettersøk av skadeskutt vilt er en uriktig og altfor vid tolkning av konvensjonen.

5.4 Departementets vurderinger

Lovforslaget har som formål å effektivisere ettersøk av storvilt med jakttid. Departementet merker seg at et flertall av høringsinnspillene er positive til å åpne for bruk av drone i slike situasjoner. Flere av disse mener bruk av drone i forbindelse med ettersøk vil være et godt hjelpemiddel, og at det må ses på som et supplement ved ettersøk som ikke må erstatte gjeldende krav til bruk av godkjent ettersøkshund. Departementet vil understreke at selv om det foreslås å åpne for bruk av drone ved ettersøk av storvilt med jakttid, vil ikke det endre på gjeldende regler om at jeger eller jaktlag skal ha tilgang til godkjent ettersøkshund ved jakt på elg, hjort og rådyr, jf. utøvelsesforskriften § 23. Drone er foreslått å være et virkemiddel som jeger eller jaktlag kan velge å benytte.

Departementet registrerer samtidig at det er en rekke høringsinstanser som enten er imot, eller som er skeptiske til forslaget. Flere høringsinstanser, blant annet Telemark kommune, Rådet for dyreetikk, Finnmarkseiendommen og NOAH – for dyrs rettigheter, mener et slikt unntak er vanskelig å kontrollere, noe som kan føre til at drone blir benyttet også utenfor ettersøkssituasjoner. Departementet mener at faren for at et virkemiddel som tillates brukt i en begrenset utstrekning også kan benyttes i situasjoner der det ikke er tillatt, vil være til stede også i dette tilfellet. Departementet vil imidlertid peke på at forslaget bygger på at jegeren eller jaktlaget har bevisbyrden for lovlig bruk, og at det er varslingsregler som skal følges opp før dronen benyttes. Dette vil etter departementets vurdering bidra til at faren for misbruk reduseres. Dette synet støttes også i en viss grad av enkelte høringsinstanser som Norges Jeger- og Fiskerforbund, Rådet for dyreetikk og Stiftelsen Norsk Hjortesenter. I lys av Stortingets anmodningsvedtak har ikke departementet sett behov for å foreslå ytterligere krav til bruk av drone ved ettersøk av storvilt med jakttid. Departementet vil samtidig peke på at viltressursloven inneholder sanksjonsbestemmelser av preventiv karakter som kan benyttes ved brudd på § 29, herunder overtredelsesgebyr etter § 58 eller straff etter § 60.

Flere høringsinstanser etterlyser nærmere krav til den som benytter drone ved ettersøk. Enkelte høringsinstanser som Skogkurs og UAS Norway mener det bør stilles kompetansekrav til bruk av drone ved ettersøk. NORSKOG og Stiftelsen Norsk Hjortesenter mener blant annet det bør etableres et eget register der dronepiloter eller jegere som ønsker å benytte drone ved ettersøk

må være registrert. Departementet vil vise til at høringsforslaget ikke inneholder særskilte regler om verken kompetanse- eller registreringskrav. Departementet mener at bruk av drone må foregå på en trygg og forsvarlig måte, og er positiv til at det kan vurderes særskilte kompetansekrav på et senere tidspunkt dersom det skulle vise seg å være behov for det. I den sammenheng vil departementet vise til at viltressursloven § 20 inneholder en forskriftshjemmel som åpner for å stille kompetansekrav som skal være oppfylt før utøvelse av jakt med videre. I lys av Stortingets anmodningsvedtak, og at det foreløpig ikke er et klart behov for særskilte kompetanse- eller registreringskrav, mener departementet det ikke er grunn til å foreslå endringer på dette punktet sammenlignet med forslaget som ble sendt på høring.

Norges Jeger- og Fiskerforbund har i sitt innspill pekt på at det er behov for klargjøring og presisering med hensyn til varslingsplikten ved bruk av drone i forbindelse med ettersøk av gaupe. Departementet er enig i innspillet fra Norges Jeger- og Fiskerforbund, og viser til at Statsforvalteren og nærmeste politimyndighet skal med hjemmel i viltressursloven § 22 fjerde ledd og rovviltforskriften § 17 andre ledd varsles ved ettersøk av gaupe. Statsforvalteren avgjør den videre gjennomføringen og avslutningen av ettersøk av gaupe. I avgjørelsen av den videre gjennomføringen, kan statsforvalteren bestemme at det ikke skal benyttes drone. Departementet foreslår derfor en presisering i lovforslaget om at jegeren har en plikt til å varsle statsforvalteren, i tillegg til grunneieren, politiet og kommunen, før drone benyttes under ettersøk av gaupe. Se lovforslaget § 29 andre ledd tredje punktum.

Departementet registrerer at NOAH – for dyrs rettigheter og Foreningen Våre Rovdyr har et annet syn på adgangen til å gjøre unntak fra Bernkonvensjonens forbud mot bruk av drone enn det departementene har lagt til grunn i høringsnotatet. Foreningene mener departementene har lagt til grunn en uriktig og altfor vid tolkning av konvensjonen. I høringsnotatet har departementene vist til at ettersøk faller inn under jaktbegrepet, og at bruk av drone i forbindelse med jakt og fangst i utgangspunktet er forbudt etter Bernkonvensjonen, jf. artikkel 8 og vedlegg IV. Konvensjonen artikkel 9 åpner imidlertid for at det kan gjøres unntak fra forbudet i visse tilfeller. Et ettersøk innebærer å gjenfinne et påskutt vilt som sannsynligvis er såret. Målet er å gjenfinne viltet så raskt som mulig for å redusere viltets lidelser. Reglene om ettersøk bygger opp under hensynet til dyrevelferd. Departementene viste

videre til at det fremgår av konvensjonens «Explanatory Report», *CETS 104 – Explanatory Report to the Convention on the Conservation of European Wildlife and Natural Habitats*, avsnitt 39, at vilkårene etter artikkel 9 nr. 1 ikke kommer til anvendelse i de tilfeller avlivingen av dyr med ellers forbudte metoder skjer av dyrevelferdsmessige årsaker («for humane or humanitarian reasons»). I høringsnotatet konkluderte departementene med at det å åpne for bruk av drone i forbindelse med ettersøk av påskutt storvilt med jakttid, dermed ikke vil bryte med våre folkerettslige forpliktelser. Departementet kan ikke se at

innspillene i høringsrunden gjør det nødvendig å endre den forståelsen av Bernkonvensjonens regler som ble lagt til grunn i høringsnotatet.

Departementet foreslår en mindre endring i ordlyden til lovforslaget § 29 andre ledd første punktum ved at ordet «påskutt» tas ut. Dette begrunnes for det første med at et ettersøk forutsetter at et vilt er påskutt, og at det dermed blir noe overflødig å ha med dette ordet. I tillegg viser bestemmelsen til viltressursloven § 22 om undersøkelses- og ettersøksplikt som heller ikke inneholder ordet «påskutt». Den foreslåtte endringen vil ikke innebære noen materiell endring.

6 Jakttid for elg

Når det gjelder oppfølging av Stortingets anmodningsvedtak nr. 747 knyttet til jakttid på elg i Finnmark, anser departementet at det ikke er nødvendig å følge opp anmodningsvedtaket gjennom en lovendring, men at det er tilstrekkelig å endre jakttiden for elg i Finnmark fylke gjennom en justering av forskrift om jakt- og fangsttider samt sanking av egg og dun for jaktseongene fra og med 1. april 2022 til og med 31. mars 2028 (jakttidsforskriften).

Slik departementet forstår Stortingets flertall i Innst. 301 L (2024–2025) s. 4, er det sentrale ved anmodningsvedtaket at jakttiden for også andre kommuner i Finnmark fylke bør kunne fastsettes innenfor en tilsvarende ramme som den som gjelder i dag for Kautokeino kommune og Karasjok kommune. Flertallet begrunner dette med at forutsetningen for tidligere jaktstart i disse kommunene også kan være aktuelle i resten av fylket, herunder hensynet til å gjennomføre jakten før reindriften forventes å ankomme høst- og vinterbeitene, og fordi det i felt inne på vidda kan være fare for snøfall allerede ved jaktstart. Som foreslått i høringsforslaget, mener departementet at en endring i jakttidsforskriften, som gir kommuner i Finnmark fylke mulighet til å åpne for jakt innenfor perioden 1. september til 23. desember, vil være tilstrekkelig for å ivareta hensynene bak Stortingets anmodningsvedtak.

Departementet viser til at utgangspunktet er at jakt på elg er tillatt, dersom det er åpnet for det både i en sentral og en kommunal forskrift. Den sentrale forskriften gis av Kongen, som innenfor rammene av naturmangfoldloven § 16 kan gi forskrift om å tillate jakt og fangst etter viltressursloven § 10. I tillegg kreves det at den enkelte kommune gir en forskrift som åpner for jakt på elg, jf. viltressursloven § 42.

Når det gjelder grunneiers adgang til å justere jakttiden, viser departementet til at utgangspunktet er at grunneier selv kan velge om det skal utøves jakt og fangst på sin eiendom. Ved å tilby jakt og fangst kan grunneier også stille krav til hvordan dette skal skje innenfor rammene av lov- og forskriftsverket. Det innebærer at grunneier har anledning til å innskrenke jakttiden innenfor de ordinære jakttidene som er fastsatt av viltmyndighetene. Dersom det er åpnet for elgjakt etter viltressursloven §§ 10 og 42, står grunneier derfor fritt til å innskrenke jakttiden ytterligere av det som følger av den sentrale og kommunale forskriften.

Finnmarkseiendommen og andre grunneiere vil ha mulighet til å åpne for jakt i områdene de har eierrådighet over, innenfor rammene satt av sentrale og lokale forskrifter. Som dominerende grunneier i Finnmark fylke, kan Finnmarkseiendommen ha nødvendig dialog med reindriften. Dette kan danne grunnlag for lokale variasjoner der Finnmarkseiendommen gjennom sin tildeling av jakt setter vilkår for gjennomføringen.

Departementet vil peke på at denne fremgangsmåten for å åpne for jakt på elg viderefører gjeldene rett etter viltloven og hjorteviltforskriften.

Forskriftsforslaget viderefører innholdet i høringsforslaget. Det vil si at departementet foreslår å gjøre en endring i jakttidsforskriften § 2. Endringen innebærer at kommuner i Finnmark fylke kan åpne for jakt på elg innenfor perioden 1. september til 23. desember. Jakttiden på elg for resten av landet vil fremdeles være i perioden 25. september til 23. desember. Den foreslåtte forskriftsendringen som fremgår av høringsnotatet, vil bli fulgt opp samtidig med lovendringene.

7 Økonomiske og administrative konsekvenser

Forslaget om å endre reglene for merking av feller vil etter departementets vurdering kunne medføre noen flere innsynsbegjæringer for Landbruksdirektoratet, som er ansvarlig for Jegerregisteret. Registeret driftes i samarbeid med Brønnøysundregistrene. Det ventes at de administrative konsekvensene vil være marginale. Videutvikling av digitale løsninger for vilt- og politimyndighetenes kontroll av jegere i felt antas å ikke ha større administrative og økonomiske konsekvenser, da det i stor grad er snakk om justering av eksisterende løsninger. Eventuelle økonomiske konsekvenser som følge av tilrettelegging av gjeldende digitale løsning, vil bli dekket over departementets ordinære budsjetttrammer.

Forslaget om å åpne for bruk av drone ved ettersøk av storvilt med jakttid er ment å bygge opp under hensynet til dyrevelferd, og vil innebære at jegeren eller jaktlaget lettere kan finne viltet som er påskutt og såret. Det foreligger ingen statistikk på hvor mange ettersøk av storvilt som gjennomføres årlig, men det er tale om et betydelig antall, jf. omtale under punkt 4.3 i høringsnotatet. Det antas at forslaget vil bidra til at jegeren eller jaktlaget raskere og enklere kan finne viltet, og at antall ettersøk, også i offentlig regi, dermed reduseres. Dette vil gi besparelser både for jeger og jaktlag, samt reduserte administrative og økonomiske kostnader for kommunene.

8 Merknader til lovforslaget

Til § 25

Andre ledd er en ren forskriftshjemmel som fastsetter rammene for lovlig bruk av feller til fangst av vilt. Lovendringen innebærer at den delen av forskriftshjemmelen som gjelder kravet om merking av feller, spesifiseres til et krav om merking av feller med jegernummer. Det vil si at kravet til merking av feller til fangst av vilt er avgrenset til et krav om merking med jegernummer. Regelen er ikke til hinder for at jegeren på eget initiativ kan merke fellen med andre opplysninger i tillegg til jegernummeret.

Til § 29

Andre ledd inneholder nye regler. *Første punktum* innebærer et unntak fra forbudet i viltressursloven § 29 første ledd bokstav a og b mot bruk av luftfartøy eller motorkjøretøy under jakt. Bestemmelsen åpner for at det kan benyttes drone ved ettersøk etter § 22 av storvilt med jakttid, og er ment å bidra til mer effektive ettersøk. Det vil igjen kunne bidra til mindre lidelse for det antatt skadde viltet. Unntaket innebærer ingen plikt for jegeren å benytte drone ved ettersøk, men er et supplement i tillegg til bruk av ettersøkshund.

Viltressursloven § 29 gjelder ved jaktutøvelse. I tillegg gjelder viltressursloven § 29 for lisensfelling, jf. viltressursloven § 45 andre ledd. *Første punktum* er avgrenset til ettersøk av storviltarter med jakttid. Med ordlyden «jakttid» menes jakttid som er regulert i jaktidsforskriften. Det innebærer at med begrepet storvilt menes her storvilt med fastsatt jakttid. Dette gjelder viltartene elg,

hjort, dåhjort, villrein, rådyr, villsvin, muflon og gaupe.

Selv om bestemmelsen gir jegeren, jaktlaget eller en særskilt dronefører adgang til å benytte drone ved ettersøk av storvilt med jakttid, innebærer ikke det at annet relevant regelverk tilsettes. Bestemmelsen setter ingen særskilte krav til dronens utforming eller tekniske egenskaper, da det er forhold som reguleres i annet regelverk.

Andre punktum inneholder krav om bevisbyrde for lovlig bruk. Det innebærer at jegeren må kunne bevise at dronen benyttes i et ettersøk etter viltressursloven § 22 av storvilt. Med jegeren menes her også jaktlaget når jegeren deltar i et jaktlag, jf. viltressursloven § 22 femte ledd. Tilsvarende bevisregel gjelder for øvrig ved bruk av motorfartøy ved ettersøk av påskutt fugl i sjø. *Andre punktum* inneholder også krav om varsling ved bruk av drone. Jegeren skal snarest varsle grunneieren, politiet og kommunen om bruken av drone under ettersøket. Lignende varslingsregel gjelder ved bruk av motorfartøy ved ettersøk av påskutt fugl i sjø. Bruk av drone kan reguleres i en jaktavtale, og grunneier kan stille vilkår om for eksempel egne varslingskrav ut over de lov pålagte kravene. Det innebærer blant annet at det kan avtales at reindriften skal varsles om bruk av drone innenfor beiteområdene.

Tredje punktum inneholder en særskilt varslingsregel i forbindelse med ettersøk av gaupe, ved at også Statsforvalteren skal varsles før drone benyttes. Regelen må ses i sammenheng med varslingsreglene i viltressursloven § 22 fjerde ledd og rovviltforskriften § 17 andre ledd.

Nåværende andre ledd blir *tredje ledd*.

Landbruks- og matdepartementet

t i l r å r :

At Deres Majestet godkjenner og skriver under et framlagt forslag til proposisjon til Stortinget om endringer i viltressursloven (endring av krav om merking av feller og bruk av drone ved ettersøk av storvilt med jakttid).

Vi HARALD, Norges Konge,

s t a d f e s t e r :

Stortinget blir bedt om å gjøre vedtak til lov om endringer i viltressursloven (endring av krav om merking av feller og bruk av drone ved ettersøk av storvilt med jakttid) i samsvar med et vedlagt forslag.

Forslag

til lov om endringer i viltressursloven

(endring av krav om merking av feller og bruk av drone

ved ettersøk av storvilt med jakttid)

I

I lov 20. juni 2025 nr. 102 om jakt, fangst og felling av vilt mv. gjøres følgende endringer:

§ 25 andre ledd skal lyde:

Kongen kan gi forskrift om bruk av feller, hvilke arter det tillates fangst av ved bruk av feller, tillatte feller, krav om merking av feller *med jegernummer*, krav om tilsyn, håndtering av fanget vilt, fjerning av ulovlige feller, typegodkjenning av feller og organisering av en godkjenningsordning, inkludert fastsetting av gebyr for godkjenning.

§ 29 andre ledd skal lyde:

Forbudet i første ledd bokstav a og b gjelder ikke bruk av drone ved ettersøk etter § 22 av storvilt med jakttid. Jegeren har bevisbyrden for at bruken er lovlig, og skal snarest varsle grunneieren, politiet og kommunen om bruken av drone under ettersøket. Ved ettersøk av gaupe skal også statsforvalteren varsles før det benyttes drone.

Nåværende andre ledd blir nytt tredje ledd.

II

Loven trer i kraft straks.
